

Rīgas Reinholda Šmēlinga vidusskola

Autori:
12. C klases skolēns Ilga Zvaigzne
Kultūroloģijas skolotāja Ināra Voitkāne

Dziesma Latvijas kultūrā kanonā

Vispārējo latviešu dziesmu un deju svētki

Vispārējo latviešu Dziesmu svētku karogs

Tēlnieka Kārļa Zāles Brīvības pieminekļa fragments 1935 g.

Mūzika Latvijas kultūras kanonā

Komponista Jāzepa Vītola balāde „Gaismas pils”, 1899 g.

Komponista Jurjānu Andreja dziesma „Pūt, vējiņi”, 1884 g.

Komponistes Lūcijas Garūtas kantāte „Dievs, Tava zeme deg!”, 1943

Gars

Dziesma **Gars** Dvēsele Tautasdziesmas

Vienotība **Latvijas himna** Brīvība

Tauta **Dziesmu svētki**

Deju svētki **Tautastērps**

Strēlnieku dziesmas **Gaismas pils**

Dziesmu svētki Latvijas kultūrā

Komponista Mārtiņa Brauna dziesma
“Saulē, Pērkon, Daugava” jautajām korim (1988)

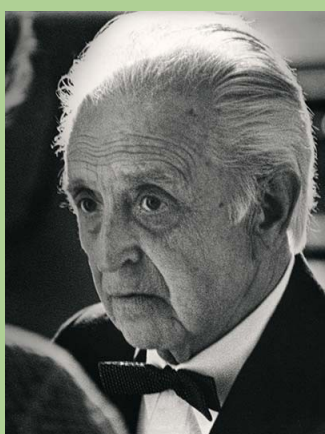

Sienas zīmējums “Saulē, Pērkon, Daugava”.
Ko veidojuši ielu mākslinieki Kiwī un Rudens Stenci

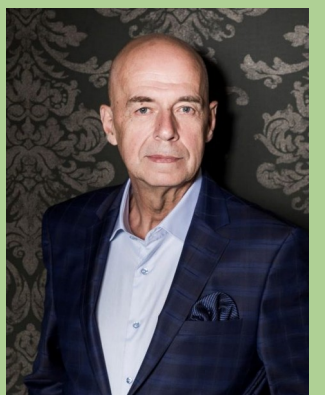
Askolda Saulīša dokumentālā filma „Dziesmuvara”
Filma ir lielisks izziņas avots mūsdiēnās, lai spētu iedziļināties
un izvērtēt cik dziļā nozīme dziesmu svētkiem un dziesmām ir Latvijas kultūrā.
Šīs dziesmas dzīvos mūsos, ja mēs tās turpināsim dziedāt.

Mūzika dzimst trīs reizes: pirmoreiz komponistā, otrreiz - atskaņotājā, trešo reizi - klausītāju sirdīs

Izcili 20. gs. otrās puses latviešu kordinģentiem brāļi **Imants Kokars (1921–2011)** un **Gido Kokars (1921–2017)**.

Imanta Kokara pārdomas par Dziesmu svētkiem: “*Pateicoties Dziesmu svētkiem, mēs varījām sanākt kopā dziesmotā revolūcijā Mežaparkā – ko mēs tur būtu darijuši, ja nebūtu mūsu “Lauzīto priekš” un “Gaismas pils”?*” Dziesmas mūs stiprināja un deva spēku arī sadoties rokās un nostāties Baltijas ceļā. Visa pasaule tad redzēja, ka ar tankiem tie neienākt, ka tie ir dziesmotā revolūcija.”

Izcilis komponists **Mārtiņš Brauns (1951)**. Dziesmu svētku dziesmu gars ir komponista Mārtiņa Brauna skandars “**Saulē, Pērkon, Daugava**” ar dziednieka Raiņa poēmas «Daugava» vārdiem. Šīs dziesmas vārdi izraisa emocijas visiem gan Latviešiem, gan ārzemēs dzīvojošajiem cilvēkiem. Cilvēki ceļas kājās un dzied tālīdz, vienlaigi vai saprot vārdus vai nē, bet cenšas tai dziedāt līdz ar asarām acīs. Cilvēki šajā dziesmā izjūt kopības sajūtu un parasti pieprasā to atkārtot. 2018. gadā tā ieguva pirmo vietu Radio SWH organizētajā Latvijas top 100 dziesmu aptaujā.

Kordinģente, pedagoge **Terēzija Broka (1925-2018)**, ievērojama diriģente un kultūras darbiniece, aktīva Latgales reģiona mūzikas dzīves veicinātāja un organizatore. T. Brokas dzīve nav iedomājama bez pastāvīgas saskarsmes ar jauniešiem – koriem un topošajiem diriģentiem: izskolotāji Edgaru Znuņiņu, Jevgeņiju Ustinskovu, Skaidrīti Erlihu, Silviņu Juhņeviču, Jelenu Bogarjovu un daudzus citus ievērojamus mūziķus.

Broka uzskata, ka ir svarīgi “... *ka mani turpinās – mani audzēki, kuriem esmu mācījis pirmos profesionālos soļus mūzikas vidusskolā.*”

Piedalīšanās Dziesmu un Deju svētkos

Skolotājas Vitas Raminas piedalīšanās Dziesmu svētkos
1972 (kā skolēns), 1984 un 1989 (kā skolotāja), 1977, 1980, 1985 un 1990 (kā dalībnice)

Skolotājas Sandras Nordenas piedalīšanās Dziesmu svētkos

Vispārējie latviešu dziesmu un deju svētki – unikāls latviešu tautas folkloras mantojumā un profesionālās mūzikas tradīcijās un jaunradē sakņots Latvijas kultūras fenomēns, kurš vēstures gaitā ieguvis nācijas vienotības un nacionālās identitātes simbola nozīmi.

Dziesmu un Deju svētku fenomens

Materiāls izmantots no <https://dziesmusvetki.lndb.lv/>

